

DEPOT LEGAL
INDOCHINE
N° 11303

THẦN-CHUNG

XUẤT BẢN MỖI BUỔI SÁNG

Chủ-nhiệm:
DISP-V-N-KYTòa báo:
Góc đường Filippini và Espagne
Số 324Chu-bút:
NGUYỄN VĂN BÁ

Trước khi xứ

3 Mai 1929 mới đó, 17 Juillet 1929
là đây. Lại đợi đến hơn hai tháng,
biết bao người đợi chờ trông,
biết bao người thương kẽm nhỏ!
Nhỏ, hương, trông, đợi, ngày giờ
tôi như nháy mắt mà không hav.

Mỗi con mắt ra thì thấy trời
mù mù.

Mà
sau thăm làm gì? Xách áo ra
đi, tôi trước cửa khám lén, để
nhìn xem linh dẫu tôi / Linh
hồi mà không thấy! Quái thay!

Bản minh thi mấy cậu linh lấy
tay xua đuổi anh em nhà quê
đi đến trước. Các ngô đường
đều có mấy cậu mèo đê vắng
rồi rát đứng gác... Cứ vỗ vai
nghém báu này khống còn
nữa...

Chen mìn chos...

Trên tòa dì có người rộn rực.
Bàn ông, và đàn bà chia ra
hai khóm, dương bàn bàn luận,

— Nguyễn-an-Ninh qua chưa?

— Qua hồi nào tôi giờ! Sớm
lắm, là người thấy được. Trong
khóm đòn bả, Nguyễn-an-Ninh
mặc dù đeo dương ngoài là trâu
bên minh có hai đứa con thơ.

— Thưa bà, bà có gặp được
ông Nguyễn-chang?

— Tôi xuống đây sớm lắm,
mà chẳng gặp được.

Tòa ra xứ

Ren... Ren... chuông rung... Trong tòa phúc án
có tiếng la lớn lên: «Phiên
Tòa... » — Thiếu hạ rồng
rồng áo-vô, như nước tràn,
trong hai phút, không còn chỗ
ngồi nữa! Tôi nhanh tay người
đi trè, phải dành đứng ngoài mà
ngóng, nhìn xem mấy cậu san-
đam xuôi rào.

Tâm giờ 5 phút, người coi
để phòng ngự, bà Nguyễn-an-Ninh
chui ra từ dưới

Ông Garrigues đội mũ ngồi
kèm Ông Hùm lên, bà, hữu có hai Ông
Léonardi và Neurur thi sỹ. Ông
Léonardi lanh phẩn làm thầy
kiện cho xá hội... Còn mấy anh
em người ta gọi là người có
chun trong họ kín?

Các người ấy ngồi choáng cái
bàn chen-chút với nhau... Trầm
mất đầu não vào Nguyễn-an-Ninh.
Toc chôm bom, rán mép
và rán cầm le the, mìn mìn
quân deer, tay cầm cái khăn
long sọc thưa không guốc dép
... người ấy là Nguyễn
an-Ninh. Người ấy người ta
gọi là ông caanh chủ nội kín
đó...

Góng chảng lẳng trang, nghe
kêu tên mấy người hè dâng bộ
kín...

5 người vắng mặt; Bà văn Rồi
Lê Văn Châu, Nguyễn Văn Sê,
Nguyễn V. N., Mai Văn Tài...
Còn 2 người kia thì đều có
hiện diện, là: Ông Gallet ngồi
quán đài áo dài vải, chỉ trỏ có
4,5 người mặc quần áo Annam
tụi trang, và ông Phan-văn-Hùm
mặc áo tây mà thôi. Liếc xem
sắc diện mấy anh em người
ta gọi là đảng viên bộ kín, túi
tay phản naiens mày mặt thiệt
ta, cái vẻ nhà quê hiện ra rõ ràng,
trái mày tay anh chị
như Gạo và Cội thì không
phải đời nén nén... Bên điện
chợ lò lò, quạt vụt vụt bay...

Nó ra ngoài, thi thấy anh em
nhóng có đứng trước cửa Tòa
nhóm mà không có ai đứng
trong cái hòm cánh lẳng trang,
lại có tim lồng hòm hộp.

Thầy kiện cái

Trước hết ông Gallois Mont-
brun và ông Charles Gallet đứng
ra cái cho ông Hùm, và Ông
Ninh.

Hai ông này do theo hai điều
thứ 193 và 214 Luật hình mà
cái là rằng Tòa sơ không có
quyền xử kín, vì rằng việc
không phải lén xem mà thôi.
Gạo là anh nó lên Quan Tòa hỏi
nói:

VỤ NGUYỄN - AN - NINH

ĐEM RA GIỮA TÒA PHÚC ÁN SAIGON

Ngày 17 Juillet 1929

Nguyễn-an-Ninh	y án
Phạm-văn-Chiêu	2 năm
Nguyễn-văn-Nghia	2 năm
Đinh-văn-Gạo	2 năm
Phạm-văn-Xe	2 năm
Phan-văn-Hùm	4 tháng treo 100 quan tiền và được tha bòng
Lê-văn-Châu	được tha bòng
Lê-văn-Ngọc	được tha bòng

- 1) Cảnh dập người.
  - 2) Hội kín.
- Về chuyện đánh đập, thì có
nhiều lỗ. Hoặc vì người ta
không chịu vô hội kín Nguyễn-
an-Ninh mà bị đánh, hoặc vì
ban đầu làm tướng là hội luồng
hữu mà vô, rồi biết là hội kín
thì ra mà bị đánh; hoặc vô rồi
lại không giữ kín, di nói bậy
với kín khác.

Còn trong Phạm nhơn hôm
nay, có một lỗ người chỉ bị
về tội đánh đập, người thi bị
cái án, phần đông bị và
tội lạm hội kín.

Trước hết là chuyện đánh
cái Nén ở Ben-lúc, Nguyễn-

an-Ninh không chịu, nói rằng
thật và có đánh cái Nén. Nhưng
khi đánh tướng là một người
thường dân, chứ chẳng biết là
linh của nhà nước. Ninh nói thế
là nói giả ngộ. Chỗ trong khi
đó, thì Nén đã mang cái Nén
la dở tó: mọi cửa người Lung
sa. Mắng cái Nén như thế tức
là biết và là linh của nhà
nước, sao lại còn chối?

Bó là một việc. Mà việc
này nó khác huu với việc lạm
hội kín.

Cái hội này theo tiếng thường
dám là etiell Nguyễn-an-Ninh.
Còn cái tên vẫn thường vẫn nói
là «Cao-vọng thanh-niên-dâng»
Theo như trong tờ đối nại của
Nguyễn-an-Ninh đã gởi cho
quan chủ-tọ Tòa phúc án, thì
Ngo, ễn-an-Ninh vien theo cuốn
sách của ông Conlet mà nói
hội kín là một việc thường có
trong dân-gian xú này, như
là ở trên miệt Hocmen, Bâ-diêm.
Song cái hội kín này có phải
như mấy cái hội kín kia dám.

Hội này sấp đặt hẳn bài lâm.
Hội này là do... Ông... Ông... Ông...
Trên bài là chủ soái Nguyễn-an-
Ninh, ô dưới thi có những là
chức sắc như các viên cố vấn,
kiêm đốc văn vân.

Còn như lỗ Nguyễn-an-Ninh
khairking: Nếu như tôi là người
đã hội, vậy sau bộ vien lại
chẳng mấy ai biết tôi là ai? Đầu
đó là một lỗ tự nhiên, vì có
chính là cái phương pháp cũ
yếu của hội kín này. Nguyễn-an-

Ninh là người đã từng trải qua
nhieu phen kinh nghiệm nên dè
dặt lâm. Theo như phương pháp
của hội này, thì như định chẳng
hàng giờ cho người đồng dâng
biết tên họ, mặt, mày, mày
người «Chez» Hội này sấp đặt
đa khắp các lăng. Họ muôn
mấy lè cùng mà làm ngày non
bội. Gái mỵ: ditch anh họ là
giết của nhà giàu mà chia ra
cho hết mọi người. Theo thường
trình của hội, tài bao nhiêu
nhưng đều ước vọng số đem ra
trình cùng thành phu. Hàng phu
chành phu không nghe theo, thi
đã dây loạn, giết hết người
Langs ở xú này, rồi lại thách
lập một cái hòn pal cộng sản.

Hiện nay poan nhiều những
kè bi cáo đều chối rằng chẳng
đinh dâng chi với họ. Ký hối.
Song trong khi tra xét ở phòng
bồi thẩm, thi họ đã nhìn hối.
Hồi họ tại sao, thi họ lại dò
thứ vì bời bì sờ mặt thẩm
đinh dâng quá, nên họ mới
khai cho dò dò. Ký hối
chẳng phải tué đâu. Trong số
250 người bị bì, chỉ có 100
mày chưa người chịu khai mà
thôi. Thế thời cũng dò rõ là
không phải bị đánh mà khai.

Huang chí, tuy là người khai
trước kè khai sau, cho lời khai
thì lại phủ hiếp nhau bùi.
Chuyện số Một thẩm đánh dập
quả là một chuyện ngon truyền,
chợ chảng có chi hối.

Và lại ngoài mấy cái lời khai
của mấy người bị bì, thi còn
những tờ phác bẩm của hương
chứ, của cái phó tổng, tờ nào
cũng quả quyết rằng hội kín này
làm hại dân trên mặt đất nhiều
lần. Và còn nhiều là đơn thư
các những nỗi hận hung của
mấy tên vô hội kín nữa.

chém giết sạch người Pháp,
lấy nước Annam lại, và đặt ra
một chính phủ cộng sản. hàn
chồng, phải thuộc về tòa Đại
hội. (1) trong hồi. Mọi
rồi tôi số gởi đơn hầu quan
chuồng Lý gởi riêng, không gởi
chung với tên Nghia.

Quan tòa: — Tên này làm
thầy piap thầy phu thầy, trước
chưa có tên an.

Kêu tên Nghia lên.

Quan tòa: — Tên này cũng
cùng với tên Gạo ở một địa vị
giống nhau. Tòa bối. Tên Nghia
rất là giống tên Gạo. No
còn lây làm là sso trong vụ
hội kín này là bị kết án
nặng hơn mấy người sáng lập.
Tòa bao :

— Tại ở Tòa mấy chổi.
Trong bức thư may gởi quan
chuồng-ly may sso nói rằng may
có nhiều điều quan hệ bày tỏ,
vậy bây giờ may đều do may
nói đi.

Nghia: Tôi cũng bị giám với
Nguyễn-an-Ninh một chở, một
phòng. Nguyễn-an-Ninh hâm
dẹp tôi, bảo tôi phải chối, vì chối
thì sẽ được sung sướng, vì chối
thì Nguyễn-an-Ninh sẽ biện hộ
cho mà được tha, bằng không
thì đến khi Nguyễn-an-Ninh

Tòa kêu Ông Ninh lên.

Ông Ninh nói tiếng lóng, vừa
nói được hai chữ, thi Quan tòa
đão nói tiếng Annam: Anh là
chó annam (Vous êtes ci oyen
annam) Ông Ninh nói :

Tòa kêu Ông Ninh lên.

Tòa đòi tên Gạo lên. Tên
vừa cũng nói y như tên Nghia
nhưng hai tên này đã học
tên đầu mệ: bài học thuộc
lòng rồi.

Thấy mày may hai tên này
rất là hung tợn, mà lại khai
những sự nhanh hoặc như thế
(huyễn hoặc tết cuối giờ)
để mà giãi tội năm họ) nên
nói Tòa, từ người đi xem
cho đéo may thi kien đều
chứa chém cười, cười một cách
khinh bỉ.

Quan tòa: — Mày Ninh hâm
dẹp bay tho có nói rõ lý hay
Ninh sẽ giải bày, hay là sai ai
giải?

— Coi nói giải vây thôi.

Ông Ninh: — Chóng khai lão.

Quan tòa: — Rồi đây tòa sẽ
xét đến.

Gọi tên Đua lên.

Đua: — Trước khi tôi khai có
bị kín, tôi có chém trong hội
Nguyễn-an-Ninh làm đầu, bay
giúp tôi công khai y như vậy.

Tòa kêu Ông Ninh.

Ông Ninh: — Nói rõ, tôi là
không có tên Đua.

Quan tòa: — Rồi đây tòa sẽ
xét đến.

Tòa kêu Ông Ninh.

Ông Ninh: — Nói rõ, tôi là
không có tên Đua.

Quan tòa: — Tên Đua làm
hương 16, Ông Ninh là tên Đua.

Tòa kêu Ông Ninh.

Ông Ninh: — Nói rõ, tôi là
không có tên Đua.

Quan tòa: — Ninh có phải là
sóng lấp không?

— Không phải.

Tòa kêu Ông Ninh.

Ông Ninh: — Chóng khai lão.

Quan tòa: — Tôi có nhận được bài
quyết sách nhưng tôi đã trả lại
rồi, là vì trước kia tôi tưởng là
cô hội ái hữu gí.

Ông Chiếu lên.

Quan tòa: — Thầy ký Gia &
quận Đức Hòa có khai rằng anh
thường đi theo Ninh diễn thuyết
có không?

— Không.

— Vậy có sao có năm sau
người em dò cúng lại nhà mày
lại?

— Không.

— Mày có nhận gí khay mà gí
không?

— Tôi có nhận được bài
quyết sách nhưng tôi đã trả lại
rồi, là vì trước kia tôi tưởng là
cô hội ái hữu gí.

Ông Chiếu lên.

Quan tòa: — Thầy ký Gia &
quận Đức Hòa có khai rằng anh
thường đi theo Ninh diễn thuyết
có không?

— Không.

— Vậy có sao có năm sau
người em dò cúng lại nhà mày
lại?

— Không.

— Mày có nhận gí khay mà gí
không?

— Tôi có nhận được bài
quyết sách nhưng tôi đã trả lại
rồi, là vì trước kia tôi tưởng là
cô hội ái hữu gí.

Ông Chiếu lên.

Quan tòa: — Mày Ninh hâm
dẹp bay tho có nói rõ lý hay
Ninh sẽ giải bày?

— Không.

— Có chờ, nếu ngài muốn tôi
xin kêu ngài rõ.

— Thị anh kê di.

Ông Ninh kê, kê nguyên do vì
sao có hội kín, vì sao, tên Ông
lại định dâng vào hội kín.

— Ông Ninh kê, kê nguyên do vì
sao có hội kín, vì sao, tên Ông
lại định dâng vào hội kín.

— Hai tên này là hai tên da
còn thường qua nhangs nhiêu
làng tôi. Tôi làm hương quán,
nếu nói bạn du son đều ghét
tôi.

(1) Hai chữ chép là là vở Nghia

Bấy nhiêu cũng đã chứng rõ, và lần lại có nói rõ rằng rằng: cái tội của mấy người bị cáo là nêu như Cảnh phủ không thuận theo, thì sẽ dây loạn.

Tay chủ chốt cái tội kia này là có giết hết người Langaa là Nguyễn-an-Ninh. Thực tế,Nguyễn-an-Ninh làm là mà thấy Nguyễn-an-Ninh công kích Cảnh-phủ Pháp một cách rất tàn nhẫn. Nguyễn-an-Ninh là người mang ra Cảnh-phủ Pháp rất nhiều. Từ nhỏ đến lớn, thi nhau học bông mà học ở trường Chasseloup-Laubat. Chứng qua bên Pháp, thi Nguyễn-an-Ninh lại nhờ một cái tên đặc biệt nữa là không có bằng cấp tu tài mà được phép vào trường luật mà học. Cái tên ấy, thế, người Langaa cũng chẳng ai dám nhớ đến. Người khác mà công kích Cảnh-phủ Pháp, thi còn dung dật, chứ cái thái độ ngang nghịch của Nguyễn-an-Ninh, thi chẳng có thể nào đụng.

Tôi không muốn nhắc đến chuyện cũ mà làm chí. Chứ ai lại không biết Nguyễn-an-Ninh là chủ nhiệm tờ báo « La Cloche Féline » kia trước. Ai lại không biết Nguyễn-an-Ninh bị tù rồi lại được an xá. An xá chưa đúng mấy ngày, thi đã nhảy ra trường Cảnh-trị mà làm nhiều chuyện rủi ro.

Nói đến đây, quan chưởng lý lại xé lại ngó Ông Nguyễn-an-Ninh mà nói tiếp:

Nguyễn-an-Ninh, Phạm thất Kim muốn hành thích quan tòa rồi bị bắt cũng là bạn hữu của anh nữa.

Áy vậy mà trước khi anh bị bắt, quan chưởng lý Blanchard de la Brosse cũng đã có với anh đến mà nói cho nay rằng người ta nói anh lập hội-khoa. Nhưng anh cũng cứ điềm nhiên.

Cùng hổ cáo cho ai biết là người ta lợi dụng cái tên của anh. Anh từ làm thuê, thi là anh dũng lòi với bọn đó.

Hôm nay đến trước tòa, anh lại làm bộ di cảng không, mạo ác vẫn cầm khâu bàn. Anh làm chẳng khác chi lối trò bội.

Nói với Ông Ninh đã nêu rồi, quan chưởng lý xé lại xin Tòa cứ ý án tòa sơ và phạt thêm cho tăng án nữa.

Quan chưởng lý vừa dứt lời, thi Ông Ninh đứng dậy xin trả lời. Nhưng quan chưởng lý đã nói Ông Gallois Montbrun đang dạy cái cho Ông Nguyễn-an-Ninh và Ông Phan-vân-Hàm.

Lời biện hộ của Trang-sur-Gallois Montbrun

« Người ta mới nói chuyện chòn thành. Vày tôi cũng xin Tòa Phúc án hôm nay hãy lấy lòng chòn thành mà đổi với vụ kiện này. Tôi xin vây là tôi có lòng tin số đông như nguyên. Quan chưởng lý vừa rồi nói vây này hai chuyện thật có dinh dấp với nhau. Chẳng phải dinh dấp mà thôi, mà hai véc lại thu một. Lập hội kín để mà làm chí? Đề mà khuyễn phúc Cảnh-phủ. Vâng trong cái án của tòa đó đã

trong hồ sơ có đủ những chứng cứ của sở mật thám tra hỏi, mà lại thiếu cái chứng của tên Thảo? Tân Thảo khai rằng: « Thúy một người mặc đồ thường, dồn một người đi xe máy mà hỏi giấy thuế thân, người đi xe máy không chịu đưa, người mặc đồ thường ấy tất tai một cái thật mạnh.... » Nếu như khi không mai bị bắt tai, thi tôi tưởng e ai cũng phải đánh lại, chung những chi một mình Nguyễn-an-Ninh và Phan-vân-Hàm.

Áy thê mà không phải một mình chỉ tên Thảo khai như vậy. Tờ phúc bẩm của hương chức sở tại cũng nói in hạch như thế nữa.

Tôi không muốn nói nhiều, chung dù cũng đã xin Tòa đỡ cho Phan-vân-Hàm trắng án.

Quan chưởng lý ngài đã chỉ Ông Nguyễn-an-Ninh mà nói: « Anh là một người xấu xa, anh nhở ra chính phủ không buộ; thi túi thi mà dặng học cũn học luật. Đó là một cái ơn đặc biệt, xưa nay chưa có ai như dặng. Thưa Ông, tôi tưởng ngài cũng chán biết hiện nay có nhiều ông quan tòa không có túi, không gപi phái cái tên Latin, thi không rõ, sao ma đọc.

Còn việc hỏi kín, tôi đọc qua cái tên dại của Nguyễn-an-Ninh, tôi cũng thấy chon lý vụ này rõ rệt như ban ngày. Nguyễn-an-Ninh, dầu ai có nói sao mặc lòng, cũng là một người có học thức, mọi ông cử nhân luật. Vày thi kia anh ta có lòng lập ra hội kín khuyễn-phúc Cảnh-phủ Pháp, thi có lẽ nêu lại để tìm những kẻ ô trong hàng quâc múa, dốt nát, cùng những lìu cùi dò vò lợ, xuân nay bị ám tiết biết bao nhiêu lén.

Ghi rõ, chúng có có gì đâu? Từ hồi sáng đến giờ, tôi lòng lòi tai nghe, thi chẳng thấy một cái bằng cớ gì đích xác chí rõ tội của Nguyễn-an-Ninh. May là tòa lại bằng nói lời kia của chúng để chúng nó mà buộ; thi chép phái buôc cười.

Ú, trong cái hồ sơ vụ này đây như luôc nó có cái hơi lờ trưa thường quái gở quá. May ngài nêu ra lại tôi. Gó phái là một đám ăn may làm giặc không?

Một lò như thế ấy, người thi que múa dốt nát, dura thi trộm trộp, gian dối, mà nói rằng Nguyễn-an-Ninh tự lập lại công khuyễn-phúc Cảnh-phủ thi tuột là một việc đáng mắng cõ.

Không, Nguyễn-an-Ninh là người đã có một sự u u tư trưởng ma bón phản shung ta phải chống cự lại là đã dẫu. Nhưng chúng ta cũng coi nêu quen là Ninh từ xưa đến nay một lòng theo sự u u tư trưởng của mình một cách rất quang minh chính đại.

Hai người chứng ấy là ai? Có phải là hai tên lính thuộc hạ của cái Ném không? Thưa Ông, bằng nói lời khai của hai người thuộc hạ của cái Ném mà buộ; tôi nghe bị cáo, ... Huống chí tôi lấy làm lạ, sao đã trường vây đầu.

Ôi, mấy người nghe dỗi, khốn nạn như vậy mà vụ cho họ thông đồng với Anh-dô, với Nga-la-tu với Tường-giới-Thạch, thi thật là một việc quái gở.

Không, mấy người này đây không phải là cách mạng đâu.

Tòa kiểm duyệt bỏ một đoạn

Người như vậy mới thật là người chẳng chịu cãi tên, chối lùi này, chối ngược, chối xuôi, khai bậy, khai bịa, chẳng còn chút chi gọi là nhơn cách, mà bảo họ là dân cách mạng, thi oan cho họ biết là dường bao.

Còn Nguyễn-an-Ninh, tôi dám chắc nếu nêu ra muôn dây loạn thi hôm nay và đã sớm tới trước tòa những người dù thông minh, dù học thức, chớ có phải mấy người nghe dỗi khốn nạn này đâu.

Áy vây mà, chúng hối hắc cớ, thi tôi chỉ nghe bên buộc tội trách Nguyễn-an-Ninh sao đến trước tòa lại di cẩn; không, mặ; áo vắng, vài khán bàn mà thôi?

Không, tôi dám chắc, tòa sẽ lấy lò công bnh tùy theo khinh trọng mà buộc tội, chớ chẳng ba giờ chịu y theo án Tòa so.

Cái dọng hàng hòn khẩn khái của Trang-sur-Gallet vừa êm, thi vừa dung 12 giờ trưa, nên Tòa phái giàn tám mươi để đến chiều 3 giờ sẽ xé lại.

Khi ra về, có nhiều người Langaa nói với tôi: « Bay lâu như vây tưởng là có thiệt. Bay giờ thấy rõ cùi chỏ trung mạo của mấy người bị cáo mới biết là chuyện không có. »

Tòa phác án có nghĩ như vậy chăng?

Một bộ hai cuốn. Mỗi cuốn 0p.45.

Muôn mua xin hỏi tại nhà in

« Bảo tồn » 23 rue Filippi Saigon. Ở dưới tinh muôn mua

xin gửi Mandat 1p.10, vì tiền

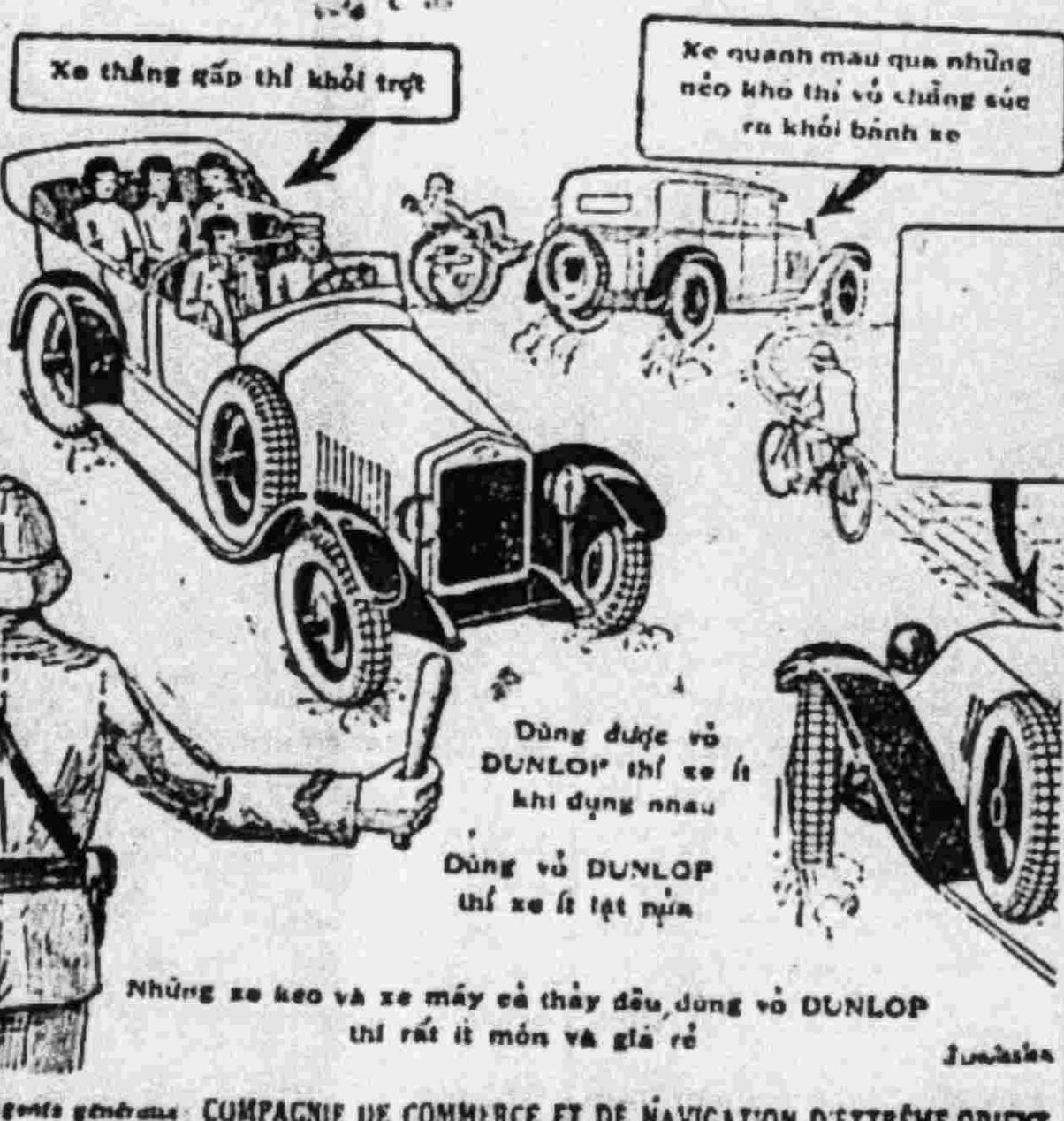
gởi.

Chiều lại đúng 5 giờ Tòa kết án.

Muôn chò khôi sai làm theo điều luật di đường thi phải dùng vò

DUNLOP

được hữu ích trong lúc:

Những xe kéo và xe máy có thay đổi, dùng vò DUNLOP thi rất ít mòn và giá rẻ

Agents généraux: COMPAGNIE DE COMMERCE ET DE NAVIGATION D'EXTRÉME-ORIENT

Thuốc điều hiệu con vịt

鴨香

CIGARETTES CANARD

Ladis BERTHET & C° - SAIGON

SÁCH
Paris khám
lớn Saigon

của Ông Phan-vân-Gia
đã xuất bản

CÁC ÔNG TRỒNG TỈA
CÁC ÔNG ĐIỀN-CHỦ
CÁC ÔNG KHAI-KHAN

Chờ nên bỏ qua dịp này:
NGÀY THỨ TƯ 17 JUILLET TÙ
10 GIỜ SƠM MAI TÓI 5 GIỜ CHIỀU
Tại trường đua ngựa Saigon có cho chạy thử những
MÁY KÉO 10/20 VÀ 15/30 VÀ CÁC THỦ MÁY
LÂM RUỘNG, HIỆU:
McCORMICK - DEERING
bày chí cách CÀY SỐI VÀ NGHIỀN ĐÀ ĐẤT

Thứ xe
RENAULT
Mườ'i má-lực
Bày chô ngô'i

Thùng xe đá rộng lại rất dễ chịu
mà nhíp xe lại rất êm ái.
Torpédo.....p. 2.900
Xe lồng kiêng, có 6
kiêng bò xuống được p.3.300

Sté des GARAGES CHARNER

PHÒNG HÓT TÓC AU FIGARO SAIGONNAIS Đà dòi lại Boulevard N° 52 Saigon

Máy bà Annam sang trọng và dùng thử thuốc giặt hiếu NITIDOL GONIN để giặt những đồ u uang và những đồ lót mìn mông. Thuốc NITIDOL GONIN là thứ thuốc mới chè, giặt quần áo khỏi phái dùng sà bông, khỏi phái nâu, khỏi phái trà, không mệt nhọc. Lấy một chút NITIDOL bỏ vô chậu nước nóng, bỏ đó giặt vò rồi di chuyển hay làm công chuyện khác — một lát lấy ra sá và phơi là rùi — đã trắng, sạch, mà không đứa không mục.

CÓ BÁN TẠI

ĐẠI-PHÁP ĐẠI DƯỢC PHÒNG

Đường d'Ormay, số 84-90. — SAIGON

Maurice BARBEROUSSSE Nhứt đẳng Bảo-chè té sur. Cựu Sanh y tại Đường-Đường tại Paris

Các vị nào còn ghi ngại về cái giá-trị cuộn sách. Tôi Học Chữ Pháp xin chỉ khô ghi thư cho tôi, tôi sẽ vui lòng lập tức gửi cả tờ Lời thiệu họ là lời thật, cho chủ vi và vang lồng hon. Từ ngày xuất bản q' yên nỗi rỗi, tôi khỏi Jang-hán mà rao chí cũn ran, dùt chử mà thôi cho các chư tôn ñà mua quyết định họ đã có quyền nỗi in xong rồ. Nay quyết định: ôn hổng bao nhiêu; ai lò hội ñà học chữ p'tip, đừng dại: đọc kinh phải chờ đợi kỵ in lần thứ nhì, thì lâu lão, vì 2 tháng mới là nỗi rỗi. Mỗi quyển, 25 trang bì 2 quyển, 3p50. Mandate gửi cho Roussel & Cholom.

KÍNH CAO

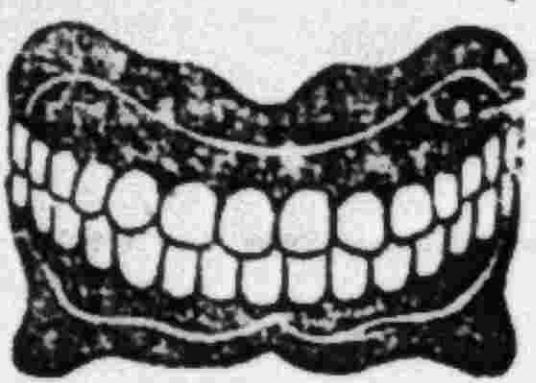
Cùng chư quý vị rõ:

NHÀ IN Đức-Lưu-Phương

Bà dọn về đường d'Espagne số nhà 158 (sau Chợ mới Saigon) và đã sáp đặt hoan toàn từ ngày 15 Juin 1929. Lại có lèp thêm "Đức-Lưu-Phương thư-xá" và bản đúp thư-tho, truy-n, tuồng, tiểu-thuy-t, cùng bản số và bản lẻ: giấy, v.v., mye (đỗ học trù-dung) và giấy nhặt-trinh (papier Journal scandaleux, apprété et satirique).

Chú nhơn kính cáo
Trung văn-Tuần

Qui khach iuu ý

Nhứt-Nguyệt-Minh
Thay col-tường.

Tôi là thày xem tướng co qu' dâc coi tiếng trong lục tinh, cùi tên mơi qui khách co giờ rảnh nhẹ gót đến coi cho biết pha, qui, họa, phuoc. Tôi biết chí biết ta ma, sưa xuong doi tinh người và tri-biết dau tri.

Nhứt-Nguyệt-Minh
Thay col-tường.

Qui khach mense trống răng nguyên hâm ràng trắng, ràng đen, ràng hư trám bích vàng muôn trùng hoặc bích khói so bù, sét, làm kỹ lưỡng, chắc chắn xưa lâu năm thi qui khach nên đời got lại tien trống răng Hiệu Tân-Phát dít Hồng-Hoàng Lợi (ở trên lầu) số nñabi dñng Georges Guy-nemer chp cùi Saigon mà trống hoặc bich thi qui khach sô tñng vñm long.

Phòng khám bịnh

của Y khoa Tân-Si
ĐÔ-VÂN-TƠT

Ô SAIGON
đường Pierr eFlandin N. 2
(Ngan tñnh ong Thượng, Gõ-
đường Class-hip-Laubut)

Khanh bịnh

Sốm mơi 7 giờ tối 9 giờ.

hiều 2 giờ tối 4 giờ.

Ô CHOLON (Inh-hý)

Đường Gia-phu N. 135

(Ngan Chợ mõ)

Khán bịnh

Sốm mơi 9 giờ tối 11 giờ

Ca-đu 4 giờ tối 5 giờ

Còn moi tin hão.

Bán một cái xe hơi cũn oea mai kien coaduit interure xai mót nra thang, sao et q'ui num, cng i-đò muon mua xe mới, ma è thi nra mua, hàng cung cùn garantie, nra trong sau thang hao, thi nra s'ua khai trả tiền. Donor Monsieur Nguyễn văn-Mùi, ngan gare đăt-ho, g'ay t ép nòi N. 76

Anh Khóa,

KÉ CHUYÊN Á-PHIËN.

MỚI LẠI!

Xin ông nào da mua, mua
lại lấy k'eo hét

Đò-nhur-Liên

91-93, Rue d'Es agne Saigon

Mandats cùa ai?

Bistro 18 4 22 n. 033612

Vinhlong 25 4 22 n. 046863

Calbe 23 4 29 n. 97363

Canhco 13-6-29 n. 162459

Cangco 25 4 29 n. 033290

Tran 18-5 29 n. 062481

Vinhlong 25 4-29 5300 n. 045883

Bac-lieu 24-5-29 8.00 n. 140759

Cangco 25 4 29 9.00 n. 033820

Canhco 15-4-29 10.00 n. 977352

Chantho 9 70 n. 042678

Chantho 5 500 n. 036424

B'nh bao cùn nhän được nra

cái Mandat, nhưng không thay

đó tên tuổi cùn, s'oi b'nh, vñ

xin qui đeo g'ih nhän ký lòi voi

cùn s'oi vñ g'ih tho cho b'nh bao

rõ, hao tien b'nh s'oi.

R'Si cùn ova.

It. C.

TIN TRONG:NƯỚC

NAM-KY'

SAIGON

Tin buồn

Mới được tin buồn, ông thân của bạn Huynh-công-Duc, tho toan Công ty Địa ốc ngan bàng Bong - phap Saigoa, là ông Huynh-công-Mieng, từ lòi ngày 3 Juillet, ở Mộc - H'la, Tân - an, hưởng thọ được 68 tuồi.

Làm sao làm cùn hành ngày 6 Juillet tại Mộc-H'la.

Tinh b'ng b'ng, tôi xin phân vñ, cáo lòi cùn bạn vi dương sá-xa xuôi, không được thán dño nói bài dien được. V'y tôi trau trọng cùn bạn và qui-quyen mà cùn nguyễn cho linh hồn b'ng vñ ch'on tiêu dien cùn l'ec.

Hug lug
Nguyễn-phú-May

GIADINH

Nhà dêm ôm gói thang xong

Tên Ngan-đa-vân-Diêu là một đứa vñ ngôc nghiệp, từ Bac-lieu trôi nón lèa đến Saigon, Ngày 11-11-11 cùi cùi ngan nghen ngoi dương, nay là tên người này mai di kiêm người nò mà xin ôm trợ d'ng di kiêm ch'ò l'am. May dâu lại xin l'am được loong toong trong nhà bao, nua chi mới gặp M. V.T. C. là người có lòng quan d'ng ra tay tò khôn phò nguy dem vñ nhà c' o ò u'g, dài y như người b'nh chí thán. Ở dâu vừa được một tháng Tiêu cơm trong tháng d'ng c'hang thang tr' một xu, lại còn mua tham tiem ch'ò dò là khác. K'ng biết b'ng ta t'ng l'e nao mà h'om đêm 21-5-29 b'nh ôm gói buon mai. B'nh vñ mà són l'ky them của M.V.T.C. một số b'ng là 255vñ giay vñ d'ng l'am l'phi. T'c'minu n'êm M.V.T.C. cùi cùi b'ng t'ng n'êm ch'ò cùi t'ng cùi ta cho t'ng cùi t'ng cùi.

Khong-phong-Sanh

Tu-Binh

d'ng cáo - b'ng
Kinh cao qui-vñ d'ng r'g
Tiêm l'k'c ch'ò h'om th'ng thuoc;
1- Thiên-thời th'ng-ta-tráp;
2- H'om d'ng c'ap c'ur.

Trong hai th'ng th'ng này th'ng là lính nghiêm, cùn người ta không biêt bao nhiêu, b'ng l'am l'ec ch'ò thang, đều công nhan thuoc hay; vi ch'ò biêt, người kh'ng, nêu t'ng d'ng trong b'ng-h'on, xin qui-vñ l'am y, ai cùi cùi d'ng xin g'ih tho cho b'ng b'ng, g'ih c'ap vñ cùn co trong Catalogue

M. H'ng-phòc Lương
Proprieta re de la pharmacie Tu-
binh d'ng trong à Bétre ville.

In ti'ution

Nguyễn-Ngọc

(An-nen Pensionna H'nh vñ-
Ch'ò ca-erement r'g-er-ase.)

Avenue de Marne — Cholon

Nguyen Duc H'nh h'än Ch'ò
m'c nh'c viêc, n'êm d'ng sang
trong la c'hoi. K'ng t'ng tr'ng
nay è m'c l'phi như sau vñ:

Course moyenne
Course supérieure
1e Année

Course moyenne
Course supérieure
2e Année

Course moyenne
Course supérieure
3e Année

Course moyenne
Course supérieure
4e Année

Giao-su o'gn là Tù-Tài, C'ub-
nhor d'ng cùi b'ng, B'nh Phap và
Giao-su xu'ntoan tr'ng h'ng-h'on.

B'nh tr'ng l'am day rieng
Cours de Français cho những
trò nra muon sang qua Phap-hoc.

AI muon cho con cháu họ
thi xin g'ih tho r'g-er ngày t'ng
trou'ng là 1e Aout 1929 d'ng b'ng
trou'ng s'oi d'ng tr'ng.

Ngày t'ng l'am day là 1e Aout 1929

Göi tho d'ng

Monsieur Nguyen-Ngoc-M'

Directrice de l'Institution Nguyen-

Ngoc Ancien pensionnat H'ng-h'on-Chap

Avenue de la Marne—Cholon

Bi outerie Tonki-eise

Ngọc-Lan

Có th'ng l'am vñng, xuy'nn, ch'ò
b'ng, hon-tai, th'ng-k'eo.

Cordonnerie HOI-THÀNH

Bóng giay tay, vñ giay don b'ng

đa các m'c da, theo rieng kim-thoi,

thiêt-k'ep, vñ ch'ò ch'ò.

Có may balloons d'associati-

on d'ng thiet-k'ep. V'c có l'am l'ec

đung nước trà b'ng da vñ b'ng

m'c thiet-k'ep.

Xin qui-ôn, qui-b'nh, ch'ò ch'ò

đon-hieu-aticm o'ng-vñng.

Ngo kinh-m'

Pham-vñ-Tam, Proprietaire

Bd Albert I N. - 117-119

Dakao — Saigon.

VINH-LONG

Thúi quái tinh Vinh-long
thúi quái

Trong tinh Vinh-long từ đầu tháng Jun đến nay, d'ng d'ng
đang bị trau ch'ò trai, m'c
ph'n h'om t'ng.

N. V. C.

Muôn bán gấp

Muôn bán m'c c'liem Caf'e

Restauran' tại Cholon d'ng

Avenue Jaccard N. 19.

Tiếng ch'ng d'ng th'ng k'ng

ch'ò h'om l'am

đang th'ng k'ng

Pensionnat

HUỲNH-KHƯƠNG-NINH

Saigon

Kết quả các cuộc thi maky kỳ rồi :

Tiêu học văn bằng (Certificat d'études élémentaires indigènes)

Các trò kẽ tên dưới đây đều đậu bằng tiêu học.

- 1-Ao-rô (Saigon)
- 2-Huỳnh-công-Cáu (Giadinh)
- 3-Charles (Hai) Saigon
- 4-Hồ-trường-Đạt (Càu-thơ)
- 5-Ngô-như-Hoa (Giadinh)
- 6-Phan-khoa-Hoai (Bến-trè)
- 7-Lê-banh-Ngò (Cap)
- 8-Võ-tưởng-Qân (Gocong)
- 9-Lê-văn-Thông (Gocong)
- 10-Ng-ngoc-Thanh (Cholon)
- 11-Lâm-văn-Hồi (Vinhlong)
- 12-Cao-phú-Quối (Sadec)
- 13-Nguyễn-văn-Niên (Gocong)
- 14-Nguyễn-duc-Vinh (Saigon)
- 15-Ng-minh-Phuong (Biên-hoa)
- 16-Lữ-thị-Dặng (Saigon)
- 17-Nguyễn-văn-Nam (Mytho)
- 18-Phan-văn-Cô (Gocong)
- 19-Trần-kim-Son (Gocong)
- 20-Trần-văn-Chinh (Rachgial)
- 21-Nguyễn-Ngọc-Phú (Mytho)
- 22-Bảo-khắc-Quan (Vinhlong)
- 23-Dương-ngoè-Qui (Càu-thơ)
- 24-Vương-văn-Lộc (Ba Lieu)
- 25-Gianh-thị-Dặng (Cap)
- 26-Hồ-văn-Bầu (Gocong)
- 27-Nguyễn-trung-Hiếu (Mytho)
- 28-Ng-đìn-thi-Cần (Mytho)
- 29-Huỳnh-thị-Yến (Mytho)
- 30-Dương-hiện Cô (Fais)

So hoc văn bằng : (Certificat d'études primaires franco indigènes)

Các trò kẽ tên dưới đây đều đậu bằng so-hoc.

- 1-Ng- vân-Tử (Saigon)
- 2-Võ-đ-đap (Saigon)
- 3-Nguyễn-văn-Chí (Vinhlong)
- 4-Le-văn-Lăng (Sadec)
- 5-Huỳnh-ngoè-Linh (Mytho)
- 6-Dương-văn-Một (Gocong)
- 7-Lê-văn-Nam (Gocong)
- 8-Trần-tần-Thép (Travinh)
- 9-Lê-văn-Thuần (Sadec)
- 10-Ng- v-Vinh (P Jean) Saigon
- 11-Lê-văn-Hiền (Sadec)
- 12-Lý-đán-Hiền (Rachgial)
- 13-Bằng-trung-Phát (Giadinh)
- 14-Huỳnh-kim-Thạch (entre)
- 15-Lê-hoàng-hung (Sadec)
- 16-Bảo-văn-Phả (Càu-thơ)
- 17-Lê-đ-đu Thach (Mytho)
- 18-Phạm-an Bông (M tho)
- 19-Nguyễn-văn-Tịnh (Mytho)
- 20-Lê-văn-Lâm dit Bây (Sadec)
- 21-Phạm-văn-Hồ (entre)
- 22-Võ-văn-Thanh (Cholon)
- 23-Võ-văn-Trung (Cholon)
- 24-Dào-Chương (Saigon)
- 25-Trần-ngoè-Linh (Trà nh)
- 26-Nguyễn-văn-Cô (Sad c)
- 27-Nguyễn-văn-Kieu (Camau)
- 28-Nguyễn-văn-Chu (Tanan)
- 29-Nguyễn-văn-Dần (Gocong)
- 30-Lê-văn-Danh (Giadinh)
- 31-Nguyễn-văn-Nhâm (Longxuyen)

Văn bằng tốt nghiệp Langsa (Brevet élève n'en'aire et Brevet d'enseignement primaire supérieur)

Các trò kẽ tên dưới đây đậu bằng "Tốt nghiệp"

1-Lê-chi-Thợ (Rachgial) 2-Bùi-văn-Nhứt (Càu-thơ)

2-Nguyễn-văn-Đạt (Travinh)

Brevet d'enseignement primaire supérieur

1-Ng-đ-đap-Sô (Bacieu)

Có hai trò đậu bài viết qua hạch-chêng bì-hồng;

1-Nguyễn-khắc-Vân đậu bằng Brevet Élémentaire

2-Nguyễn-ngoè-Chí (Sadec) đậu bằng Brevet d'Enseignement primaire supérieur.

Kết quả thi Diplôme d'études primaires supérieures franco-indigènes ngày 28 Juillet 1929.

Mấy trò kẽ tên dưới đây đậu bằng "Tốt Nghiệp"

1- Nguyễn-văn-Thiêng (Longxuyen) Mention Bien

2- Nguyễn-văn-Nhiều (Bacieu) Mention A. Bien

3- Nguyễn-văn-Sô (Bacieu) Mention Passable

4- Lê-văn-Ibu (Sadec) Mention Passable

5- Nguyễn-văn-Tháp (Travinh) Mention Passable

6- Bùi-văn-Nhứt (Càu-thơ) Mention Passable

7- Lê-văn-Xá (Soctrang) Mention Passable

N. B- Ngày thi trường nhau : 1- Août 1929 nhau 24-25 tháng sau Annam. Học trò ở trong trường phải thi trước hứa 21 Juillet để qua ngày 1- Août 1929 học illô.

Sau đây xin qui ứng qui bá, hay như muốn cho em cháu học lớp nhất để qua sáu năm thi bằng sv-hoc thi phải cho lên học kẽ thi trường này, vì đã trễ quá báu

và phải mất nhiều, thi'u xót rồi trẻ em học không kịp chung bạn. Xin qui ứng qui bá lulu ý dùm.

Năm nay thi trường tôi ngoài Saigon (lakto) có

1 lớp 4ème Année

1 lớp 3ème Année

1 lớp 2ème Année

2 lớp 1ère Année

Và các lớp sơ học từ lớp nhau tới lớp chót. Vây qui ứng qui bá nhớ gởi thư dặn là chờ cho sớm, e trễ quá hét chờ ở trong và ở ngoài. Với cho biết các trò em xin học lớp nào. Thor từ xin chờ ioc thi gởi cho ông HUỲNH-KHƯƠNG-NINH,

Internat Huỳnh-khương-Ninh

Rue de l'Inspection — Giadinh

Kết quả thi trường tôi bồn-trường có mă lớp đê-nhì-niên cao-dâng so-hoc 2e a n née de l'enseignement primaire supérieur franco-indigène. Năm vừa rồi bồn-trường đã mă năm lớp đê-nhì-niên cao-dâng so-hoc (5 class s de tere année de l'enseignement primaire supérieur franco-indigène) thi mà cũng không đủ cho học-sanh. Vây thi trường tôi xin phu-huynh của học-sanh nêu muôn gởi học-sanh cho bồn-trường thi nên sớm gởi thor cho bồn-trường biêt, kẽ dè đến cùa ngay rồi hết chờ.

Ngày thi trường là ngày mồng một tháng tám tay (ter Août 1929) nhau ngày 26 tháng sau Annam. Những học-sanh ở trong đều, trước một vài ngày cũng đăng.

Xin gửi thi cho bồn-trường thi bồn-trường sẽ gửi cuộn điều lệ

Đoàn thiền tiêu thụyết

Cô ba nào... ?

Thầy ba Lương Hồng, là người linh Bình Thuận làng Thiền Đức, thầy tuy tuidi nhỏ, chờ tái học của thầy, thật là thông minh lâm, trang bạn với thầy ít ai bị kip, vi nhà nghèo, nên vự chổng báu tinh cùng nhau, định vó Saigon, dặng kiêm công việc làm ăn, có câu a hoàn thiện báu phụ độc thơ nhơn - cũng may cho thầy, gặp dịp xin vó làm nhú mày gạo, trong Ghô-lon lương bòng của thầy cũng dặng 6, 7 chục.

Nhờ chủ thương, không dãy hai năm mà thầy mướn phố dọn dò coi ra vẻ sang trọng lâm.

Không nói ai cũng biết, cô ba lúc nay, hẳn không phải cô ba lúc trước, di thi giày cao gót, quần bóm bay, áo cầm cuộn, dù cán cẩn, di chợ có dừa bưng, rô, vè thi máy mặt tươi cười, cô nghĩ, lúc nay thầy cũng khá nêu có cùi viếc sầm, cùi việc mặc, dặng bù nhứng thuở áo không lành, cơm không no.

Hèn chí lời tục nói không lầm, « dời cơm lạt mắm lem hem, no cơm ủm áo lại thêm nọ kia, hắng thật vậy ».

Mỗi buổi thầy đi làm, thi mồi lúu có cờ bạc, không xô hò thi từ sắc lán lán nét mợt cùi chảng dặng vui vẻ như mồi khi « mác nụ da ».

Một buổi cơm tối kia, vợ chồng đương ngồi ăn, lời qua tiếng lại rày rả làm sao chẳng biêt, sáng ra thầy di làm vè, mà không thấy cô, hỏi thẳng ô, thi té ra, « phòng loan vắng khách mà dáo, di đâu mất biêt hồi nào không hay » thầy tức giận, nghĩ lại thương, lật đật mượn người tim kiém, nhưng than ôi ! ! « Từ đây vắng tiếng loan phỏng, vè hóng bắc dấu náo mong trờ vè » Cách ba năm sau, cùi dường này, cùi phô nay, nêu ai đè ý xem vao, thi quang cảnh này đã đổi khác hơn khi trước, tội nghiệp cho thầy, đêm khuya than thuở, một bong một đèn, lúc di lúc vè gương mặt dầu dầu thảm đạm, đêm thảm cành vắng, ai là người, đồng binh thời cùi náo nê thê sự, huống là thầy.

Không rõ thầy nghỉ sao, ma thầy xin phép chū một tuần lễ.

Ba bữa sau lại thấy thầy, tho thon ngoài Vũng Tàu, & tại phòng Trung nam Lầu, nhâm múa hè, tuyết trời nóng nực, nêu sáu giờ chiều, thầy ăn cơm rồi, liền kêu một cò xe ngựa di châm châm theo vòng nói lóá trước xem phong cảnh, sau hấp thu gió biển cho khoé tinh thần. Song người buôn cảnh củng túi sáu,

Huỳnh-công-Pbat Hoc-đường

19 à 35 Boulevard Kitchener (Cầu-đông-lanh) Saigon.

Bài-trường : 30 Juin 1929.

Tru-trường : Août 1929 nhau ngày 26 tháng 6 Annam SƠ-HỘ 2. — Day từ lớp Ấu-họ (courses Enfant n) toi lớp nhau (courses Supérieur).

Tốt-Nghiệp : Cô lớp 1, 2, và 3 Année.

Tại trường, tôi thấy dạy lớp nhau, ký số máy vi Giáo sư dạy cùi lalabu làng, nghĩa là M. Jules Gérard Văn-Pháp và Mme Gremillet cùi số Giáo viên trường 3-pham Saigon, luôn phiến dạy về khoa Văn-Pháp (francais).

Trường văn-Huấn, Cùi-hor khoa lý-học, cùi-hor sinh trường 3-pham Toulouse, Đại-Pháp, dạy rộng về khoa Lý-học, (Sciences) trong các lớp : 4 vi cùi-hor cao-dâng, suy-đang, suy-đam, Môn-hó, phia nhau dạy Pháp toàn dia-lu, sít-ký, vè, ván-van... 4 vi cùi-hor suy-đam Saigon, cùi-hor thô, luân phiến với 4 vi trên và Mme Gremillet, dạy máy lớp, thi so-bac.

1 vi cùi-hor suy-đam truong hòn-quâc M. Nguyễn-hữu-Nguyễn duy Lễ-Nghi vè phu-huynh Việt-Nam trong các lớp. Hòn-trường chọn ròng thien-nghiep, vè khoa Giáo-Huấn, lại hòn-hi vè náo-thien-nghiep vè khoa gi tài giáo-huynh, ròn-nhau vè học-sanh Bón-trường học-mau kha-ham.

Ký thi-trường, Bón-trường có mă riêng một lớp tere Année B, để dạy học-sanh thi so-hoc rồi đăng ký thi tới mă đầu, cho dù sức thi vò vò thi-trường óa-nhau : collège Petrus-Ký, Càu-thơ, My tho hay là Ecole Normale d'Instituteurs, Saigon ;

Cô lớp 1 óa cùi-hor, so-hoc rõi, phải ngồi lớp 1 Année A. Năm nay, hét thi Cấp-Ban so-hoc (A) và Tiểu-hoc (B). Bón-trường xin đăng tên máy, trả dâu ra đây vay mă dâ-cò và xin ròng Lục-chau-xem lấy. Jó thi dâu Bón-trường dạy do cùi mà ngó the năo.

A

Thái-van-Cuu (Rachgial)

Quach-Vinh (Bacieu)

Nguyễn-van-Nghia (Sadec)

Huỳnh-nhuân-Đức (Longxuyen)

Nguyễn-van-Thanh (Vinhlong)

Nguyễn-van-Phi (Gocong)

Huỳnh-van-Lung (Bacieu)

Duong-van-Tong (Cholon)

Le-van-Trung (Bacieu)

Le-van-Tham-Thao (Tanlon)

Pham-Hiep-Lan (Bacieu)

Nguyễn-van-Khoa (Sadec)

Nguyễn-van-Nghe (Cholon)

Tran-van-Hai (Saigon)

Tran-Qui-Giáp (Travinh)

Huỳnh-van-Nghe (Giadinh)

Nguyễn-van-Trung (Sadec)

Tran-Quang-Tong (Giadinh)

Le-van-Khai (Travinh)

Nguyễn-van-Thien (Saigon)

Tran-van-Ghinh (Cholon)

Ngô-lich (Rachgial)

Tran-van-Thanh (Phan-Thiet)

Nguyễn-Kim-Hồ (Gocong)

Duong-Tan-Charles (Rachgial)

Bô-van-Kieu (Giadinh)

Nguyễn-Phuoc-Tang (Cinhtho)

Le-van-Dong (Giadinh)

Nguyen-Tien-dit-Chanh (Saigon)

Nguyen-Thanh-Duong (Saigon)

Nguyen-Duc-dit-Bay (Longxuyen)

Phan-van-Thom (Cholon)

Le-van-Hie (Bacieu)

Nguyen-huu-Danh (Rachgial)

Le-van-Giai (Tanan)

B

Huỳnh-van-Khoa (Longxuyen)

Lý-đéc-Tước (Hanoi)

Le-van-Trang (Chaudoc)

Pham-van-Tai (Chaudoc)

Tran-van-Chieu (Béthnal)

Bach-NGOC-Hap (Mytho)

Nguyễn-van-Thông (Bacieu)

Vuu-tan-Thi (Bacieu)

Pham-Tich (Cholon)

Nguyễn-van-Đo (Cap Et jacques)

Tran-Nghe (Rachgial)

Hoang-van-Tan (Bacieu)

Le-huynh-Quoc-Hien (Sadec)

Le-huynh-Cang (Rachgial)

Tran-van-An (Cholon)

Thị - Truro'ng tiêu-túc

GIA BÁC	
Ngày 17 Juillet 1920... 11 f 20	
GIA LÚA	
Ngày 17 Juillet 1920 (kè 100 kilos)	
Vermont.....	7.38
Gecon.....	7.66
Raisan.....	7.50
Ball m.....	7.65
Cambodge, thô trắng.....	7.40
Cambodge, thô đục.....	6.80
GIA GẠO (kè 100 kilos)	
lúa từ 1.....	11.80
Gạo 5%.....	11.20
Gạo 5%.....	10.60
TIN TÀU	
lau lai.....	
Ô PHÁ SANG	
Bangkok 21-7	
Chantilly 19-7 14 h.	
Athos II 23-7	
TÀU VÀ NHỰT	
André lebon 19-7	
Ô HẮC VÙ	
André chapelle 21-7	
Commissionnaire Pierre Lecocq 19-7	
Tàu chay	
SANG PHAP	
Commissionnaire Pierre Lecocq 24-7	
André lebon 24-7	
TRUNG VÀ HẮC	
Bangkok 24-7	
Chantilly 24-7	
TÀU VÀ NHỰT	
André II 27-7	

MỚI ! MỚI ! MỚI !!!

P Tiệm may e AU CHIC TAILOR HÙNG-VƯƠNG, 14 Saigon Saigon mới ra đời: Cai cát (Cooper) tròn 30 năm làm cho máy e HÙNG TÂY e có danh tiếng trong Nam ngoài Bắc; Cát rất khỏe, may đồng kiểu kim thời, may không dứt, chéo val, không vira bụng quá khách, sìn tra tien iki; tinh giá phái chung, làm rất kỹ lưỡng. Có trữ đồ các thứ laines, Ni, Serge Huéky Angla, Tussor Tookin & Shanghaï, đồ các qui khách hàng trên, xin đến may thử một lần sẽ biết sự thật...

Các chủ qui vị trong lục châu muốn mua các thứ Hàng bắc Tây và Hàng Bắc thi xin giờ got lại tiệm e HÙNG-VƯƠNG BAZAR TONKINOIS, thi sẽ được như ý. Hàng tốt mà giá lại rõ hơn các tiệm khác. Cố ban dù các thu : Importables e Nouveautés e Hudor d' mua không rõ. Non màu Velours Huelke, Hulchel, Lingberd. So nay Meury, Dumbia, n' thiệt tốt dù Bracelets 18 Carats et Plaqués Or ; Chemises, Cois, Régates, Pochettes, Nouveaux soie & fantaisie, vân vân....

Có trữ bán các thu : Panneaux, Tableaux, Lampes en verre, Boules thép vàng, khay. Cháy trầu sen giả Đỏ mài rất ngót. Hàng Thủ satin màu, gối màu, khăn trải bàn, vân vân....

Cáu bà các cô muôn cho lịch sự tai lại tiệm e HÙNG-VƯƠNG mà mua các

hàng Nǚ trang mè vang của Hiệu e MIE KY e Hanoi, bán dù Vòng, Xuyên

Hột, Trai tim, Vòng, Khánchez, Cà rốt, Nút manchester, Kim cravate làm,

theo kiểu kim thời rõ ràng hệt như vàng thiệt mà giá lại rõ, bán cùng theo giá

người Bắc, các bà các cô có thể nói công gốc ra ngoài Bắc mua;

Not tóm lại thì có dù các thứ hàng cho quý khách cần dùng, xin Đồng

Bang chiều rõ.

Hớt tóc kim thời: Thợ hớt lưa trọn toàn người, sô Cuvertine Sanitaire

rửa mặt. Douche gội đầu.

Chú-nhơn kinh mới : Nguyễn-thống-Minh.

Thuốc ho sặc vàng

Thuốc này trị những chứng ho. Như ho gió, ho lao, ho lilo, ho mũi huyệt hong lâu man. Hỗn hợp thuốc này vô trong một hai ngày thi thấy chuyên giảm nhiều; không ngon, ngủ được, thi quânh có thể phải tiêm.

Bản đường chung để tiêu công và thi Trung-Nguyên họa chọn được nhiều thứ thuốc tốt đem qua Việt-Nam bào chế ra một thứ thuốc để hiệu là Cát-Khái-Hoa, ai ai cũng đều nghe tiếng. Mua ai thi tính giá riêng. Các lanh đều có gõi bán.

Gõi mài gõi.....0.50f

Thần hiệu Phát Lanh Hoàn

Bản đường chung để thuốc hoàn này chuyên trị hàn cảm và nhiệt hàn mèa cam miếng; khi nóng khí lạnh, da nhát, các chứng tráng cảm, uống thuốc này thi tóc kiểm hiệu. Mua ai

thông giá riêng.

Gõi mài gõi.....0.50f

Monda, gõi cho Huyện-Thanh

nhà tiệm VĂN-AN-BƯỞNG

54 Rue de Damnamont - Saigon

NGUYỄN - THẦM

SAIGON

BÁNH TRÒN

(FOOTBALL)

Balls các hiệu :

*GOALKEEPER 18 miếng, 18.00

(cuir chromé trắng)

*TUNNER ATA 12 miếng, 16.00

*WILLIAMS 12 miếng, 16.00

*RANGER SPALDING 14.....15.00

(*Máy thử raquette này cordées

từ bên Pháp qua bằng thử giấy

*QUATITÉs Rêng, có bảo kiếm

trong 60 ngày không đổi, nếu

đổi thi sẽ cordé lại không tiền),

*SELECT 14 miếng.....12.00

*PIRATE 12.....9.00

*CIMSTOR khai kiêm mới,

*TUNMER MATCH SUPER 13.00

(*WINDSOR.....12.00

(*MIRAS.....11.00

BÁNH VỢT

(TENNIS)

Raquette các hiệu :

*SPALDING THE KRO BATS..

23.00

(*SPALDING GOLD MEDAL 24.00

(*SPALDING AZURAS.....23.00

(*Máy thử raquette này cordées

từ bên Pháp qua bằng thử giấy

*QUATITÉs Rêng, có bảo kiếm

trong 60 ngày không đổi, nếu

đổi thi sẽ cordé lại không tiền),

*TUNMER SCIENTIFICS.....28.50

(*TUNMER MATCH SUPER 13.00

(*WINDSOR.....12.00

(*MIRAS.....11.00

Cochinchine-Garage

N° 1 rue de Verdun Saigon,
Telephone N° 769

Có Thợ thiện nghệ sửa dù các

thứ máy xe hơi.

Có thợ đèn làm dynamo, bình

acous và magnéto.

Có thợ đóng thùng xe dù kiều,

lâm vè, thợ may mui, nệm.

Có thợ lện lanh lện dù các

thứ máy theo kiều mướn.

Lành dạy thi chauffeur cho

tôi có giấy thi, giá rẻ và mau

thành nghề. Công việc làm cần

thực và mau mắng.

Chú-nhơn kính bạch.

Murd'i diêu phái nhô'

Trong các dọc già yêu qui,
ngài nào cao hưng viết bài gửi
cho bồn báo xin nhớ mười sáu
sau này :

1. Những bài gửi tôi, hoặc
luận thuyết, hoặc tiểu-thuyết
hoặc thời sự đều dâng hay
không, do ở ý riêng của bồn
báo không thể nói rõ được, xin
các ngài đừng viết thư hỏi tại
sao không dâng, bồn báo không
trả lời.

2. Những bài không dâng, bồn
báo không trả lại bồn, thio,
ngài nào muốn giữ lại vẫn-cão,
thì trước khi gửi, hãy chép lấy
một bồn khác mà dâng được.

3. Giúp viết một mít cho
đến sập chủ. Nếu viết 2 mít thì
đều bài hay mít lồng, bồn báo
cũng không có thể dâng.

4. Những bài (tiểu thuyết
cùng vậy) có ý hồn riêng mà
công kích người khác, hoặc vì
tinh riêng mà làm quảng cáo cho
người khác, bồn báo không
dâng, xin các ngài đừng gửi tôi.

5. Riêng về khoản viết thời sự
xin các ngài nhớ những điều
saunay :

6. Bài viết thời văn (chung
nữa trang giấy lớn, tránh bớt
nhưng tiếng e ký giã... e hanh
tôi...)...

6. Ngày nào, tháng nào xảy
ra việc, việc xảy ra tại làng nào,
tỉnh nào, hay ở đường nào, chánh
thanh nào, phải viết cho rành
roi.

7. Việc đã qua một tuần là
rồi thi dâng viết nữa.

8. Những việc dàn bát ruộng
chùi nhau, hoặc máy ông làng
đánh lợn v.v. mà không quan
hệ đến nhân mạng, không hại
đến luân lý chung của xã hội
thì đừng viết.

9. Việc gì có biết chắc định
rất số việc, đừng viết những
việc thuộc về mục e nêu tên
phong văn mà chẳng làm, thi...

10. Việc xảy ra thế nào, cũ
thoại sự thật như thế mà viết,
đừng theo e phê bình.

T. C.

IDÉAL PHOTO

74, Boulevard Bonnard Saigon

Bồn hiện mới có nhiều thứ thiện-nghé, chuyên
món làm để cho thứ hình theo kiều mới, và làm
hình tựa ca lön dù mèu e sáp, sépia, sanguine và
couleur, cho sao rõ rệt và rõ tinh thần.

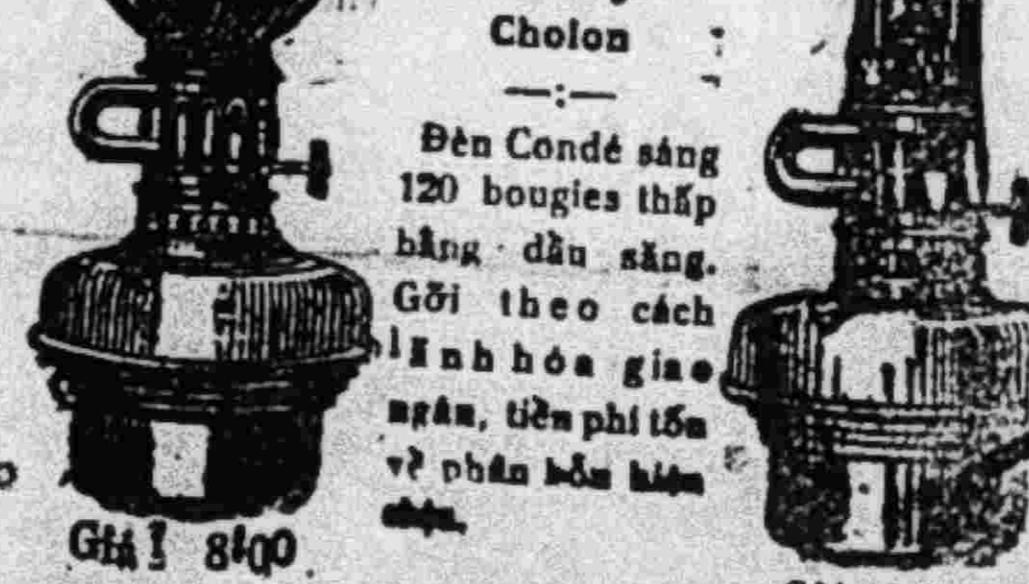
Xin gửi vị chíu cũ, bồn hiện rất da tí.

Thơ và mandal e kinh gởi
Rút-vin-Bìn — 74 Boulevard Bonnard Saigon

TÀI HÀNG

ĐẠI-ÍCH

29, đường Tông
đốc-Phương,
Cholon

Giai 8.00

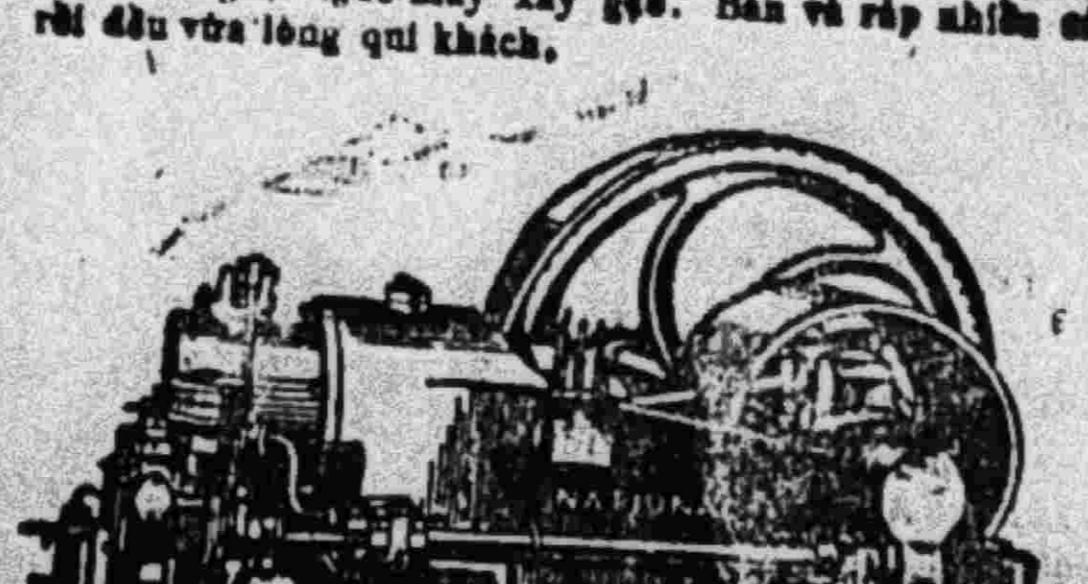
Giá: 6.50

J. Cairns

Adress telegraphique " Donglas " Saigon.
N° 36 Rue Le Febvre Saigon. (sau Banque de l'Indochine.
N° 215 Quai Mythe Cholon (Binhldg)

Bán gộp

Thiên nghệ nghệ máy xay gieo. Bán và ráp nhỏ
và đều vua lồng qui khách.

Có bán đồ phụ tùng tại Saigon.

Xin mời quý ông đến xem máy xay National

Motor Diesel horizontal)

CARROSSERIE PEINTURE Réparation Mécanique

Saigon có một tiệm Nam-hiea,
Thanh là có phòng kiểm ô tô,
và xe hơi thiếc thi và mui, và
đủ các thứ máy xe hơi rất cũ
như, đồng thùng xe rất mui
và rất đẹp.

Máy mui xe và áo ném e
boots et houses) và đủ các kiện
thiếc xe. Sóng đưa làm chép
ky xe, không mui cũng cho ô tô.
Changer chén e mui, bảo hành
đủ ampe, dùng được lâu.

Các quý khách ở Lạc-châu
muốn hỏi công chuyện e xe hơi
xin viết thư thương-nghiệp, hồn
biểu sẽ trả lời liền.

Nam-hiep-Thanh
Bồi khái, Directeur
168 Bd. Gallieni—SAIGON
Telephone n° 178

Đường xe điêu khí Cholon

GIÁ ĐẶC BIỆT

Băng cellulor, cửa lạy monsqueires.....	2p20

<tbl_r cells="2" ix="5" maxcspan="1" maxrspan="1" usedcols="

THÂN-CHUNG

XUẤT BẢN MỖI BUỒN SÁNG

Chủ-nhiệm:
DL-P-V-N-KYTòa báo:
Góc đường Flippini và Espagne
GIẤY THỜ NÚI: 324Chu-bút:
NGUYỄN VĂN BÁDEPOT LEGAL
INDOCHINE
No 11304

DÂN TỘC NÁO, SÔ PHÂN NÁY

Cuộc đời xây đài. Trăng khai tó khai lò. Người e kinh suy, kinh thạnh. Dân tộc nào cũng có lác vở vang, có hồi suy sụp. Sô dân tộc ta từ xưa đến nay, ít số đông sốt kỵ nào làm cho ta thất là vui lòng đẹp đẽ? Sao kinh trước ông bà ta, rồi ngày nay đến ta, đều bị lầm lẫn ray rắng lầm túc ura sầu? Sao nhiều cái tai họa, cái khổ sáu chà ta vi dân? Tại trời bay là tại ta?

Hôm nay tôi xin anh em quên hết bao nhiêu cái hòn oán, bao nhiêu sự oan ác nó đã chất chúa vào lòng ta. Hãy quên, bao nhiêu cái tai họa, cái khổ sáu chà ta vi dân? Tại trời bay là

Vì sao mà dân tộc người ta lâm lõi? Ông ta lâm lõi để làm lõi? Xã này là xứ thuộc địa của Pháp quốc. Pháo đòng chảng là đều phải biết sô kỵ nước Pháp. Vậy là cũng nên lấy sô kỵ của Pháp mà xem xét coi vì dân mà Pháp quốc ngày nay được dùng vào bý: liệt cường, có thuộc địa rái rắc cung trong năm chau?

Trong sô Pháp cũng có nhiều lúc doạu trường. Cũng có bị nước này, xú kia xâm lăng bờ cõi, chiếm cùi địa phận. Nước Pháp cũng không phải tự nhiên mà được qui nhất thống. Cũng có chia tách này tinh kia. Cũng lâm pô sô mìn. Hết bị dân Germain chiếm cùi, thi dân Roman xâm lăng. Cao đến thế kỷ muộn: lâm mà còn bị dân Áo chiếm cùi. Đến kinh ta ngay ở ngoái vò hít rõ, thi dân ta nạn ở trong xú xây ra. Nhờ nhà Bourbon mà được qui nhất thống. Rồi lại cũng tại nhà Bourbon mà nhưa dân bị đe khát. Tê kinh quan, mè ta lừa sặc. Dời qui phái cuop giày của dân. Trong xú chia ra hai phe. Một bên qui phái quyền tuân cao sang, một bên đòi hỏi xâ xí. Một bêa dâng tu bêu nhớ làm lung mà càng ngày càng thêm giận. Từ bén giàu lại sô đồng mà không có quyền chi hối. Dời pô tu bén thi bao nhiêu người lao động đe khát, khao khát những tu bông tu do, binh đằng mà ông Voltaire, J. J. Rousseau, d'Alembert đã truyền ra.

Đến năm 1789 trong trùm phả bắt tiền kho. Muốn tăng thuế phải cầu hội nghị đại biểu của mấy tỉnh. Ai dè hội nghị đực tăng thuế mà vua ta vua bị mất ngôi, qui phái bị tiền hối quyền tu bông tu do. Nhưng sau kinh Đế-quốc Pháp đổi lại thành dân quốc: Pháp, trong nước cũng không dâng thái bô.

Ở trong nhiều tỉnh binh vua giấy loan. Ở ngoài các nước hiệp nhau quyết phả tan dân quốc, chặn ngừa cái lừa giặc tự do binh đằng. Ông có chí nguy khát hơu tử. Nếu trong lái đó bên Pháp chẳng có người như Danton, Robespierre, Marat, Gualle, Desmoulins, S. Jast lo cai trị ở trong, lo chắt chúa lương phản, binh mã; còn & ngoài có mấy ông soái như Hoche, như Kleber, có thiên niêm anh hùng như Viala, lo chống cự, đánh đuổi quân giặc, nên dân tộc Pháp mà khép nhưa, tham sanh huy tinh, thi có lẽ đã bị nước ngoài xâm lăng, nhà Bourbon trở lại phục nghiệp.

Dân quốc lấp lóe chúa động bao lâu kinh Bonaparte lại trù vĩ, tu xung hoảng đê Napoleon lê. Xứ Pháp cũng có nhà Napoleon lê, sau danh lồng lò. Từ 1790 tới 1814 Napoleon tung hoành một cùi. Bị kinh dân thắng thi đê. Cho nước bén An - chúa đê khép sô. Nhưng hê suy sụng

Cuộc thi Quốc-sử của Thân-Chung

II - NGÔ-VƯƠNG-QUYỀN

Vào khoảng 400 năm sau Lị nam đê, Dương-dinh Nghê nồi lén đánh đuổi quân Tàu, chiếm rurus dingo sau năm thi bị tướng minh là Kiều công-Tiên giết di.

Bấy giờ, Ngô Quyền, người Ái cát, tức Nghệ an bay

gót, cùng là tướng của họ Dương bèn cùi lanh đánh Kiều

công Tiễn trả thù cho cha.

Kiều công-Tiên sai sang cứu cứu bén Tàu. Vua nhà

Nam Hán binh sai thay từ Hoàng-Tháo sang cứu viện, cùi

chinh minh vua đóng quân ở Hát-môn đê Tigray.

Khi quân Hoàng-Tháo vào gần dín sòng Bạch-dâng thi bén này Ngô Quyền đã giết được Kiều công-Tiên rồi

bén sai người dìu cát nhọn có bát đát sát mè cảm truro

dưới lòng sông đê chờ quân Tàu sang. Vừa kinh cửao lên,

đem quân ra khéu chỉn thi quân Nam-Hán đuổi theo;

đến lúc nước rộng, Ngô Quyền hối quân dán lấp lại, quân

kiều công-Tiên bị bắt.

Các tướng của Ngô Quyền

đang treo giải thưởng cho người

nhất về tết được mọi cuon Hiển-

pháp.

Ông chủ bát nói như vây:

« Hiện nay quan Toàn-quyền

đang treo giải thưởng 5000

quan cho ai nào viết một cuốn

sách về Indo-china rõ-ràng hơn

hết. Vợ thi ta càng nên bắt

chuc cát gãy mà treo một giải

thưởng chung mía ngàn đồng

cho người nào viết được một

cuon Hiển-pháp.

« Ai sẽ chịu bô tần ra động

treo giải thưởng ấy? Chắc các

ông nhà giàu Nam-kỳ sẽ vui

tòng mà cát. Vì hiến-pháp là

lợi cho các ông nhà giàu ấy làm.

« Thuở nay ô tê đây, các ông

nha giàu ta lâm lõng làm lâng

thường bị quan trên khinh-dê, ô

là ta chưa có hiến-pháp; nếu

có hiến-pháp rồi thi các quan,

bất kỳ Tâng hoặc Annam, đều sẽ

chẳng dám khinh-thi mấy ông

nha giàu ra lâm lõng làm lâng

thường.

« Thật vậy, xưa nay những

người ta mai trong Đàng-Lết-

Hiển muôn gãy cho Annam ta

có một cái hiến-pháp cũng chí

vì gãy khép-điện cho mấy ông nhà

giàu lâm lõng làm lâng ấy mà

thôi.

Vợ thi, vè cái giải thưởng ấy

chắc các ông nhà giàu sẽ vui

tòng mà cát. Vì hiến-pháp là

lợi cho các ông nhà giàu ấy làm.

Trên đó là lời ông cát-bát

Đông-Nhà-Nam» nói mà tôi

lại rõ đê ra đây.

Mấy lão sỹ vân-tòng về hiến

pháp của người Annam đê vông

đi một đê, nay lại thấy nói đến

Thầy nói đến mà bâi chán thay!

Muôn lão sỹ, hiến-pháp thì

phải dùng cách nô, chô hí-n-

pháp gãy mà lại trèo giải thưởng

đê mua?

Nếu là hiến-pháp thi nó sẽ có

cái mục-dịch gãy khác kia, chô

sao lại chô vè giài khép-điện cho

mấy ông nhà giàu lâm lâng?

Hiến-pháp gãy mà lại có lợi cho

mấy ông ấy?

Áy thê, ông chủ-bát viết

đường - hoang như vây, chô

không phải viết đê.

Một ông chủ-bát nhà bao mà

như vây thi cái dân nô đê

phai là dân - đê trình-dô lop-

hiển chưa? Muôn lão sỹ, hiến-pháp

đê gãy hông hét và gãy

tay nhát hông hét.

Tronh một bài báo bô

nhập-điện thi

nhập-đ